

FORSKNINGSSTRATEGI

FORSKNING OG UDVIKLING – HVOR TIDEN ER AFGØRENDE

SAMLET FORSKNINGSSTRATEGI FOR DEN LANDSDÆKKENDE
AKUTLÆGEHELIKOPTERORDNING

2015 – 2020

Forskningsstrategi:

Forskning og udvikling – hvor tiden er afgørende
2015 – 2020

Udarbejdet af Forskningsudvalget for Den Landsdækkende Akutlægehelicopterordning
Godkendt af Styregruppen 16.09.2015

Ver 12.10.2016.

FORORD

Denne forskningsstrategi udgør en overordnet ramme for forskningen på regionernes tre akutlægehelikoptere organiseret under Den Landsdækkende Akutlægehelikopterordning – herefter kaldet HEMS DK.

Forskningsstrategien beskriver en strategisk satsning på klinisk forskning i helikopterne med fokus på tidskritiske patienter, for hvem akutlægehelikopterens indsats er afgørende.

Forskningsstrategien skal understøtte og stimulere netværksdannelse mellem nye og eksisterende forskningsmiljøer både nationalt og internationalt. Det skal styrke samspil, samarbejde og dialog mellem forskere med forskellig sundhedsfaglig baggrund, således at kompetencer og viden videreudvikles og udnyttes i så vid udstrækning som muligt.

Forskningsstrategien skal skabe rammerne for at sikre udvikling og evidensbaseret drift af HEMS DK ved stadigt at udvikle, udfordre og nytænke den etablerede tænkning om klinisk praksis.

Det er essentielt, at forskningsstrategien operationaliseres med konkrete protokoller og forskningsprojekter. Forskningsstrategien skal derfor forstås som en organisatorisk ramme, hvorunder konkrete kliniske forskningsprojekter planlægges, igangsættes og gennemføres.

INDHOLD

Forord.....	3
Baggrund	5
Vision og Mission	5
Forskningsstrategi.....	6
Organisering.....	6
Samarbejde/netværk.....	7
Forskningspolitik	7
Viden omsætning og formidling.....	8
Økonomi	9
Etik	9
Perspektivering	9

BAGGRUND

Med baggrund i de positive erfaringer med forskningsprojekter i regi af de to tidligere forsøgsordninger med akutlægehelikoptere, samt ønsket om at profilere HEMS DK i forskningssammenhænge, nedsættes et tværregionalt forskningsudvalg, som med denne forskningsstrategi vil definere principperne for den fremtidige forskningsinvolvering på helikopterordningen.

Forskning skal bidrage til at skabe ny faglig viden og højne behandlingskvaliteten i ordningen, ved at understøtte at der i så høj grad som muligt arbejdes videns baseret i de konkrete behandlingsforløb mv.

Forskningsmiljøet knyttet til HEMS DK skal på sigt blive et internationalt anerkendt miljø for viden indenfor det præhospitale område og herunder specielt HEMS. Ved at udvikle en videns-pulje på et fundament af forskning og udvikling vil ordningen kunne bidrage til, at Danmark kan betragtes som en attraktiv medspiller som kan bidrage aktivt til vedvarende videns-udvikling for HEMS tjeneste, drift, uddannelse og udviklingsarbejde både nationalt og internationalt.

Innovation, forskning og udvikling i HEMS DK skal udvikle og kvalificere dette felt i et tæt samarbejde med relevante partnere; virksomheder, institutioner og nationale samt internationale præhospitale organisationer og forskningsinstitutioner.

Det er afgørende, at den landsdækkende helikopterorganisation får en tydelig, selvstændig profil på området, som en del af den samlede præhospitale indsats.

VISION OG MISSION

Forskningsorganisationen for HEMS DK skal være et nationalt førende og internationalt anerkendt miljø for videns-udvikling og evidensbaseret drift.

Vores vision rummer i første omgang et ønske om at få konsolideret en landsdækkende forskningsorganisation omkring regionernes akutlægehelikoptere. Dernæst rummer visionen et ønske om at sikre en forskningsudvikling og retning, hvor Danmark kan gennemføre forskningsprojekter af høj international standard og på sigt bidrage til skandinaviske og europæiske multicenterstudier.

FORSKNINGSSTRATEGI

Det er afgørende, at HEMS DK's forskningsorganisation får en tydelig, og selvstændig profil på området. Forskningsstrategien For HEMS DK omfatter det tidsmæssige forløb fra 112-alamering til overlevering af patient til akutmodtagelsen eller specialafdeling.

Fokus for forskningsstrategien er, at sikre evidensbaseret indsats for HEMS DK, samt at synliggøre mulighederne for at udvikle og forbedre det samlede præhospitale forløb.

Strategien er defineret ved nedenstående forskningsområder:

- Klinisk epidemiologiske opgørelser eksempelvis vedrørende helbredsforhold, geografiske eller logistiske forhold.
- Kliniske studier der kortlægger effekt af den præhospitale indsats – på patient forløb og outcome
- Udvikling og afprøvning af medicin og/eller medico-teknisk udstyr samt Point-of-care (patientdiagnostik- og behandlingsmetoder på stedet)
- Uddannelse og træning i præhospital behandling
- Patientsikkerhed og kvalitetssikring
- Samfundsvidenskabelige forhold

Forskningsstrategien indbefatter rekruttering af forskningsårs-studerende, ph.d.-studerende og tilknyttede post doc/seniorforskere.

ORGANISERING

Arbejdet med forskningsinvolveringen vil i stor udstrækning støtte sig op af de allerede etablerede forskningsmiljøer på det præhospitale område - dels for at udnytte de synergieffekter der ligger heri og dels af praktiske årsager. Et intensivt arbejde på forskningsområdet vil derfor naturligt kræve et tæt samarbejde med de etablerede miljøer.

Forskningsudvalg:

Der er nedsat et tværregionalt forskningsudvalg bestående af følgende personer:

- Formand:
Ledende overlæge for Den Landsdækkende Akutlægeordning, Troels Martin Hansen

- Regionale repræsentanter:
Erika Frischknecht Christensen, Region Nordjylland
Peter Berlac, Region Hovedstaden
Ole Mazur Hendriksen, Region Sjælland
Søren Mikkelsen, Region Syddanmark
Ingunn Skogstad Riddervold, Region Midtjylland

- Repræsentanter blandt de tilknyttede HEMS-læger:

Leif Rognås
Lars Knudsen
Jacob Steinmetz
Charlotte Barfoed

Forskningsudvalget har været ansvarlig for udarbejdelsen af indeværende forskningsstrategi. Efterfølgende skal udvalget stå for udmøntningen af strategien og mødes i den forbindelse to gange om året. Der henvises i øvrigt til forretningsordenen for forskningsudvalget.

Forskningsudvalget sekretariatsbetjenes af værtsregionen.

SAMARBEJDE/NETVÆRK

Udgangspunktet skal være at sikre tættere forsknings samarbejde mellem de præhospitale organisationer og de somatiske hospitaler, herunder specielt de fælles akutmodtagelser og de specifikke specialafdelinger som HEMS DK leverer patienter direkte til.

Der stiles mod at etablere samarbejde med nationale og internationale forskergrupper indenfor relevante forskningsområder. Det forventes at samarbejdet med andre institutioner udvikles i takt med gennemførelse af konkrete projekter. Forskningsstrategien forventes at fremme netværksdannelsen blandt kliniske forskere samt fremme netværksdannelse af international karakter.

Der er en oplagt mulighed for etablering af et solidt samarbejde på skandinavisk basis, da de præhospitale tjenester i høj grad er sammenlignelige. Herudover vil der være ønske om at etablere tæt samarbejde med andre europæiske akutlægeheliopertjenester.

FORSKNINGSPOLITIK

Med forskningspolitik forstås en styring af akutlægeheliopertens forskningsaktiviteter så den passer ind i en helhed og til langsigtede mål. Det er her centralt at forskningen institutionaliseres i videnskabelige akademier, på universiteter og i de regionale institutioner.

Formålet er indsamling af data til:

1. at monitorere akutlægeheliopertens drift for at sikre tæt kvalitetsopfølgning
2. at monitorere anvendelse af nyt medicoteknisk udstyr og nye medicinske behandlingstilbud
3. at skabe basis for videnskabelige projekter
4. at skabe grundlag for videreudvikling af akutlægeheliopertens ydelser

Ansøgning om indhentning af data til ovennævnte formål sker efter nærmere beskrevet vejledning i ansøgning..

Vedrørende udlevering af data er datatilsynets bestemmelser gældende. Ved udlevering af data skal der foreligge en plan for formidling af resultater i form af videnskabelige artikler i nationale eller internationale tidsskrifter eller fremlæggelse i nationale eller internationale fora. Alle projekter, der benytter data fra databasen er forpligtet at indsende et dansk resume til hjemmesiden med projektets resultater i lægmandssprog samt medvirke til en mundtlig formidling af resultaterne på konferencer o.l. Alle projekter og publikationer, der benytter data fra Den Landsdækkende akutlægehelikopterordning skal ordret inkludere følgende tekst i forord eller metodeafsnit: "Data er indsamlet af Den Landsdækkende Akutlægehelikopterordning".

Forfatterskab skal defineres tidligt i forløbet og skal til enhver tid overholde Vancouver kriterierne.

Projektansøger skal fremsende statusrapport til Forskningsudvalget (½-1 side) med oplysning om projektets forløb samt publikationer og præsentationer én gang om året indtil projektet er afsluttet.

Statusrapport for de enkelte forskningsprojekter samles i en Årsrapport til Styregruppen, som foruden holdes løbende informeret om kommende forskningsplaner og igangværende forskningsprojekter.

VIDEN OMSÆTNING OG FORMIDLING

Et af succeskriterierne for gode forskningsprojekter er et velfungerende samspil mellem de involverede sundhedsfaglige professioner og medicinske specialer. Det er derfor essentielt, at den forskning, der udvikles under denne strategi er målrettet en tværfaglig og tværsektoriel virkelighed.

Alle projekter, der udgår fra forskningsstrategien, skal søges publiceret i peer-reviewed tidsskrifter. Det skal endvidere fremgå af artikler og andet projektmateriale, at forskningen udgår fra HEMS DK, sammen med de involverede afdelinger.

Det påhviler i den forbindelse den enkelte forsker at gøre sine forskningsresultater tilgængelige for offentligheden samt at fremlægge dem i overensstemmelse med almindelige videnskabelige principper og undgå fortegnede eller ufuldstændige fremstillinger.

ØKONOMI

Der er afsat en årlig økonomisk ramme på 1.200.000 DKK .

Midlerne fordeles mellem projekterne baseret på forskningspolitikken og i henhold til forskningsudvalgets forretningsorden. Ved større strategiske satsninger og forskningsprojekter, som kræver midler fra helikopterorganisationen inddrages Styregruppen.

Finansiering i øvrigt søges skaffet via såvel offentlige som private fondsmidler.

ETIK

Alle forskningsprojekter gennemføres i henhold til god klinisk praksis og skal være omfattet af Helsinki II Deklarationen. Hvor det er relevant, skal projekterne endvidere godkendes af den Regionale Videnskabsetiske Komité, Datatilsynet, Sundhedsstyrelsen, Clinical Trials og GCP-enhed.

Alle projekter planlægges og gennemføres under hensyntagen til driften og patienterne.

PERSPEKTIVERING

Udbyttet af forskningsstrategien forventes at tilvejebringe ny erfaring og evidens. Dette kan få afgørende effekt på den fremtidige håndtering af patienter i regi af akutlægehelikopteren, og vil have afsmittende effekt på andre patientgrupper og forløb.

Forskningen forventes at føre til nye og bedre diagnostiske metoder og behandlinger, bedre og mere sammenhængende og tidsoptimale patientforløb, færre komplikationer, samt større patienttilfredshed. Endvidere forventes forskningsstrategien at kunne få en samfundsøkonomisk betydning ved at belyse evt. optimeret ressourceudnyttelse.

Implementering af nye metoder mv. er ikke i sig selv en del af forskningsstrategien, men gennem forpligtelse til vidensdeling og synliggørelse af strategiens resultater øges sandsynligheden for at den opnåede viden omsættes til praksis.

Strategien tilsigter at fremme at den sundhedsfaglige forskningsindsats koordineres, udvikles samt sikrer en evidensbaseret praksis.